

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА менеджменту, управління проектами і логістики
(повна назва кафедри)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Р. Б. Папірник

вересня 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТОВАРОЗНАВСТВО

спеціальність 073 «Менеджмент»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Менеджмент та адміністрування»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Котуранова Тетяна Віталіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основна мета дисципліни: формування у студентів знань о споживчих властивостях товарів, які вивчають їхню споживчу цінність, якість і конкурентоспроможність.

В дисципліні системно викладено методи і процеси формування товарної номенклатури на підприємстві та властивості товарів, а також загальні закономірності управління товарознавчих характеристик: асортиментної, якісної, кількісної, вартісної, які визначають споживчу вартість товарів.

Практичні завдання дають змогу глибше осмислити теоретичний матеріал.

Програма вивчення навчальної дисципліни «Товарознавство» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Менеджмент та адміністрування».

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр	
				VIII
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3		90
Аудиторні заняття, у т.ч:	30			30
лекції	16			16
лабораторні роботи				
практичні заняття	14			14
Самостійна робота, у т.ч:	60			60
підготовка до аудиторних занять	20			20
підготовка до контрольних заходів	20			20
виконання курсового проекту або роботи				
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20			20
підготовка до екзамену				
Форма підсумкового контролю				залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни - формування у студентів знань о споживчих властивостях товарів, які вивчають їхню споживчу цінність, якість і конкурентоспроможність.

Завдання дисципліни:

- одержання студентами знань про товарознавство як науку;
- отримання навичок щодо практичного застосування методів та процесів товарознавства;
- класифікація і кодування товарів;
- визначення основних властивостей, які становлять споживчу цінність товарів.

Пререквізити дисципліни: Вивчення дисципліни «Товарознавство» ґрунтується на дисциплінах «Економічна теорія», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Основи логістичного бізнесу», «Маркетинг», «Менеджмент», «Основи бізнесу».

Постреквізити дисципліни: Опанування студентами змісту дисципліни «Товарознавство» дозволить використовувати набуті знання в їх подальшій фаховій діяльності щодо прийняття таких управлінських рішень, що підвищать ефективність діяльності керованих ними об'єктів та дозволить ефективно формувати асортимент й мати уяву про суспільне і екологічне значення товару.

Компетентності. Результатом вивчення дисципліни «Товарознавство» є здобуття студентами таких компетентностей:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері управління або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів менеджменту, характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 – Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6 – Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій для пошуку, оброблення, аналізування та використання інформації.

ЗК7 – Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК9 – Прагнення до збереження навколишнього середовища, цивільного захисту та безпеки

життєдіяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК3 – Здатність обирати та використовувати сучасний інструментарій менеджменту і логістики.

СК7 – Уміння застосовувати сучасні наукові методи та підходи для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

СК9 – Розуміння принципів і норм права, а також національних, міжнародних і галузевих стандартів та використання їх у професійній діяльності.

Заплановані результати навчання. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

Знати:

РН₂ – ідентифікувати, аналізувати й структурувати проблеми організації, обґрунтовувати методи їх вирішення та забезпечувати умови їх реалізації;

РН₃ – проектувати ефективні системи управління організаціями, встановлювати зв'язки між елементами логістичної системи;

вміти:

РН₁ – демонструвати знання і розуміння у логістиці та управлінні ланцюгами постачань на основі використання знань, вмінь та компетенцій.

РН₄ – планувати діяльність організації на стратегічному та тактичному рівнях;

РН₉ – демонструвати навички системно пов'язувати процеси закупівлі матеріальних ресурсів із виробництвом та збутом готової продукції, складуванням та транспортуванням, використовуючи принципи логістики;

РН₁₀ – вміти застосовувати законодавчі та інші нормативно-правові акти, стандарти, методичні документи;

РН₁₄ – демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

Методи навчання: практичний, наочний, словесний.

Форми навчання: аудиторна, позааудиторна, групова, індивідуальна.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб.	с.р
Змістовий модуль 1. Методи товарознавства					
Тема 1. Предмет товарознавства: загальні поняття, суб'єкт, об'єкт, функції	8	2			6
Тема 2. Методи товарознавства	10	2	2		6
Тема 3. Асортимент товарів	12	2	2		8
Тема 4. Якість товарів	10	2	2		8
Разом за змістовим модулем 1	42	8	6		28
Змістовий модуль 2. Засоби товарної інформації					
Тема 5. Дефект товарів, товарна обробка та після продажне обслуговування	12	2	2		8
Тема 6. Кількісна характеристика товарів	12	2	2		8
Тема 7. Засоби товарної інформації	12	2	2		8
Тема 8. Фізичні властивості товарів	12	2	2		8
Разом за змістовим модулем 2	48	8	8		32
Підготовка до екзамену					
Усього годин	90	16	14		60

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Предмет товарознавство: загальні поняття, суб'єкт, об'єкт, функції	2
2	Методи товарознавства	2
3	Асортимент товарів	2
4	Якість товарів	2
5	Дефект товарів, товарна обробка та після продажне обслуговування	2
6	Кількісна характеристика товарів	2
7	Засоби товарної інформації	2
8	Фізичні властивості товарів	2

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
1	Вибір найбільш ефективних форм функціонування торговельного підприємства	2
2	Захист прав споживачів та державний контроль торгівлі	2
3	Властивості та показники асортименту	2
4	Класифікація товарів по термінам придатності. Товарознавча класифікація товарів. Маркетингова стратегія вибору постачальника	2
5	Товарні втрати	2
6	Торгівельний менеджмент	2
7	Стимулювання продажів в менеджменті роздрібною торговельною організацією	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Вид роботи / Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	20
2	Підготовка до контрольних заходів	20
3	Виконання курсового проекту або роботи:	
4	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	20
4.1	Тема 2. Методи товарознавства. Ієрархічний та фасетний методи класифікації.	6
4.2	Тема 4. Якість товарів. Фактичні, базові і відносні показники якості та їх класифікаційне призначення	6
4.3	Тема 7. Засоби товарної інформації. Маркування, технічні або нормативні документи; довідкова, навчальна і наукова література; реклама та пропаганда.	8
	Усього годин	60

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю з даної дисципліни є усний контроль (здійснюється у вигляді поточного опитування за темою попереднього заняття); письмовий (здійснюється у вигляді тезисних відповідей на питання за темами попередніх лекцій); практична перевірка (здійснюється під час захисту практичних робіт), а також методи самоконтролю та самооцінки.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання результатів поточної діяльності здійснюється в балах залежно від виду діяльності студента.

Поточний контроль знань та вмінь студента оцінюється за 100 бальною шкалою при обов'язковому виконанні змісту навчального плану дисципліни, що вивчається.

Оцінювання результатів змістового модуля в залежності від виду навчання.

Максимальна оцінка знань теоретичного матеріалу дисципліни, що вивчається, – 40 балів.

Максимальна оцінка навичок та вмінь з практичного матеріалу дисципліни, що вивчається – 40 балів.

Максимальна оцінка знань з самостійної роботи студента – 20 балів.

Критерії оцінки теоретичних знань за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями	
			Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2
1.	Відвідування лекційних занять	2 бали за відвідування студентом кожного лекційного заняття	0 - 8	0 - 8
2.	Якість надання відповідей на запитання.	8 балів за кожну правильну відповідь на питання (4 питання) за перший та другий змістовий модуль.	0-32	0-32
		При відповідях на питання студент показує високий рівень знання теоретичного матеріалу.	26-32	26-32
		При відповідях студент відповідає неповно та невпевнено, формулювання термінів неточне, на додаткові питання відповідає правильно, але не впевнено	19-25	19-25
		При відповідях на питання студент показує низький рівень знання теоретичного матеріалу, формулювання термінів неточне, на додаткові питання не відповідає.	0-18	0-18
		Разом:	0-40	0-40

Критерії оцінки практичних навичок та вмінь за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями	
			Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2
1.	Відвідування практичних занять	(0-2) бали за відвідування студентом кожного практичного заняття	0-6	0-8
	(7 практичних занять) три за перший змістовий модуль і чотири за другий)	Студент підготував пропущену роботу до захисту.	5-6	6-8
		Пропущене заняття не відпрацьоване, студент отримав індивідуальне завдання, приходив на консультацію.	3-4	4-6
		Пропущене заняття не відпрацьоване, але студент отримав індивідуальне завдання.	0-2	0-3
2.	Якість виконання і захист практичних завдань	Робота виконана відповідно до завдання і вимог методичних вказівок, наведені обґрунтування розрахунків і висновки. При захисті студент опирається на відповідні теми теоретичного курсу.	28-34	27-32
		Робота виконана відповідно до завдання і вимог методичних вказівок, наведені обґрунтування розрахунків і висновки. При захисті студент припускався помилок в обґрунтуванні прийнятих рішень.	21-27	21-26
		Робота виконана відповідно до завдання і вимог методичних вказівок, наведені обґрунтування розрахунків і висновки. При захисті студент не може пояснити зміст розрахунків, невпевнено володіє термінологією дисципліни.	14-20	14-20
		Робота виконана відповідно до завдання і вимог методичних вказівок, наведені в роботі розрахунки містять суттєві помилки, які впливають на результат. При захисті студент не може пояснити змісту розрахунків та їх економічну сутність.	7-13	7-13
		Присутність студента на занятті, але неповністю готовність до виконання завдання	0-6	0-6
		Разом:	0-40	0-40

Критерії оцінки знань з самостійної роботи студента за змістовими модулями

№ з/п	Вид критерію	Зміст критерію	Кількість балів за змістовими модулями	
			Змістовий модуль №1	Змістовий модуль №2
1.	Підготовка та захист реферату	10 балів за підготовлений та захищений реферат	0-10	0-10
2.	Якість виконання і захист реферату	Виконання реферату відповідно до вимог їх якості. При захисті студент показав знання отримані з додаткових літературних джерел.	9-10	9-10
		Виконання реферату з незначними зауваженнями щодо їх якості. При захисті в основному використовував лекційний теоретичний матеріал.	7-8	7-8
		Виконання реферату відповідають мінімальним вимогам щодо їх якості, а саме: матеріал наведено у вигляді окремих тез без логічного їх взаємозв'язку.	5-6	5-6
		Реферат не відповідає поставленій темі, не розкриває змісту основних підрозділів.	1-6	1-6
		Невиконання реферату	0	0
3.	Якість виконання і відповіді на питання, що не викладаються на занятті та виносяться на самостійне опрацювання.	Законспектовані питання з використанням додаткових літературних джерел. При захисті студент відслідковує логічний взаємозв'язок між окремими питаннями.	9-10	9-10
		Законспектовані питання з використанням недостатньої кількості додаткових літературних джерел. При захисті студент опирається в основному на лекційний матеріал.	8-5	8-5
		Законспектовані питання виконано не повністю, частково розкривають сутність питань. При захисті студент невпевнено відповідає на запитання за темою реферату.	3-4	3-4
		Сутність питань не розкрито зовсім або у вигляді загальних тез. Студент не орієнтується в сутності матеріалу.	0-2	0-2
		Разом	20	20

Підсумкова оцінка з дисципліни «Товарознавство» складається як середньоарифметичне з суми балів за змістовими модулями 1 та 2.

Порядок зарахування пропущених занять.

1. Лекційні заняття, що пропущені студентом, зараховуються у вигляді опитування. Студент має відповісти на будь-яке питання (за вибором викладача) з тієї теми, яка викладалась на пропущеному занятті.

2. Практичні заняття, що були пропущені студентом, зараховуються наступним чином: якщо на занятті було виконання ситуаційного завдання, то викладач пропонує студенту вирішення аналогічного завдання. Наприклад, викладач описує студенту будь-яку ситуацію з інтернет-торгівлі. Студент має дати на неї відповідь, тобто розв'язати аналогічно створену ситуацію (проблему). При цьому студент зобов'язаний розв'язати також й ту ситуацію, яка вирішувалась на пропущеному занятті.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Алексеев Н.С. Теоретичні основи товарознавства непродовольчих товарів. К.: МАУП, 2016. – 344 с.
2. Белявцев М.И., Шестопалова Л.В. Инфраструктура товарного рынка: Учебное пособие. - Донецк: ДонНУ, 2003. - 418 с.
3. Болотников А.А. Товароведение: Курс лекцій. – 4-е изд., доп. и переработ. К.: МАУП, 2016. – 216 с.
4. Вествуд Дж. Маркетинговый план /Пер. с англ. – СПб: "Питер", 2015.
5. Власова А.В. Основи товарознавства непродовольчих товарів. Навчальний посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
6. Гаркавенко С. С. Маркетинг: Підручник для ВУЗів. - К.: Лібра, 2015.
7. Голошубова Н.О. Організація торгівлі: зб. ситуаційних задач, тестів та кросвордів / Н.О. Голошубова. – 2-ге вид., переробл. та допов. – Київ: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 280 с.
8. Дроздова Г.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства. Навчальний посібник. Київ ЦНЛ. 2004 р. - 489 с.
9. Жиряева Е.В. Товароведение: Серия «Учебные пособия» – 3-е изд. – СПб: Питер, 2017.
10. Закон України «Про стандартизацію» від 17 травня 2001 р., № 2408-3.
11. Колот Л.А. Менеджмент – моя спеціальність = I Major in Management : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / Л.А. Колот. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 252 с.
12. Лойко Д.П. Уведення у товарознавство. – К.: Вища школа, 1994.
13. Мерчандайзинг: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А.А. Мазаракі, Н.Б. Ільченко. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2015. – 292 с.
14. Организация и регулирование внешнеторговой деятельности: учебное пособие / Т.Т. Ценина, Е.В. Ценина. – СПб.: Изд-во СПбГУЭФ, 2017. – 230 с.
15. Промисловий маркетинг. Теорія та господарські ситуації. Підручник / Під ред. А.О.Старостиної. – К.: Іван Федоров, 1997.
16. Юрасов А. В. Основы электронной коммерции. – М.: Горячая Линия – Телеком, 2017. – 480 с.
17. Chaffey D. E-business and E-commerce Management. Strategy, Implementation and Practice. – Prentice Hall, 2015. – 800 p.

Допоміжна

1. Зрезарцев М.П., Зрезарцев В.М., Параніч В.П. Товарознавство сировини та матеріалів: Навч. посібник. - К.: Центр учбової літератури, 2016. - 404 с.
2. Маркетинг: Бакалаврський курс: Навчальний посібник / За загальною ред. д. е. н., проф. С.М. Ілляшенка. - Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. - 976 с.
3. Оснач О.Ф. Товарознавство: Навчальний посібник. - Київ: Центр навчальної літератури, 2004. - 219 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. <http://pidruchniki.com/tovaroznavstvo/>
2. <http://stud.com.ua/tovaroznavstvo/>
3. <http://padaread.com/?book=84496>

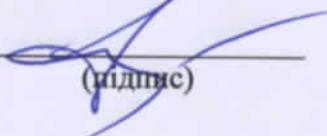
Розробник _____

(підпис)

(Т. В. Котуранова)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

(В. Т. Вечеров)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
менеджменту, управління проектами і логістики

Протокол № 3 від 20.09.2019 року